

התוכנית הלאומית להגנה על המצוקים יוצאת לדרך

שש שנים לאחר החלטת הממשלה הראשונה בנושא, תאשר השבוע המועצה הארצית לתכנון ובנייה את התוכנית הלאומית להגנה על המצוקים. במסגרת התוכנית, יושקעו כמיליארד שקלים להגנה על 13 ק"מ של חופים שבהם המצוק מהווה סכנה מיידית
יעל דראל Ynet 12.06.11

התוכנית הלאומית להגנה על המצוקים, במסגרתה תשקיע מדינת ישראל למעלה ממיליארד שקלים בשנים הקרובות, תובא השבוע לאישור המועצה הארצית לתכנון ובנייה. המשמעות: שש שנים לאחר החלטת הממשלה הראשונה בנושא - צפויה התוכנית לצאת לדרך ולצמצם את אחד האיומים הבולטים על רצועות החוף של ישראל.

בעיית המצוקים בישראל מאיימת כבר שנים רבות על כ-45 ק"מ של מצוקים, המצויים לאורך חופי הים התיכון ברצועה שבין חדרה לאשקלון. ברצועה זו, מתמוטט המצוק ונסוג מזרחה בתהליך שמוגדר כתופעת טבע - המחריפה לאורך השנים בשל הפעילות האנושית ביבשה ובים.

המצוק מתמוטט: רצועת החוף באשקלון (צילום: שמעון זקן)

בשנת 2005 כאמור, החליטה הממשלה על הקמת צוות ביו-משרדי וזה גיבש את מסמך המדיניות שלו בנושא לפני כחודשיים. במסמך, שאושר לאחרונה על ידי הממשלה, הומלץ להגן באופן אקטיבי על רצועות חוף באורך כולל של 13 ק"מ בלבד - במקומות המוגדרים בסכנה מיידית. על פי ההערכות, ב-20 השנים הקרובות צפויה התוכנית לעלות בין 870 מיליון שקלים ל-1.3 מיליארד שקלים.

רצועות אלו כוללות את החוף באשקלון: מאזור המרינה וצפונה, על פני קטע שאורכו 1.5 ק"מ; בהרצליה: מהמרינה ועד צפונית לאפולוניה, ברצועה שאורכה 2.6 ק"מ; בנתניה: מחוף ארגמן ועד חוף בלו ביי, ברצועה שאורכה 4.8 קילומטרים; ובמועצה האזורית עמק חפר - במצוקים המתמוטטים מנתניה ועד צפונים לבית ינאי (כ-4 ק"מ).

חשש: התוכנית תגרום נזק

בשנים האחרונות התמוטטו בישראל מספר רב של קטעי מצוק, באפולוניה, פלמחים ובית ינאי, ובחלק מהמקומות נחשב המצוק לסכנה מוחשית לחיי אדם. בשל חשש זה, ובשל העלות הגבוהה של פעולות ההגנה, נקבעו סדרי העדיפויות לאשקלון, נתניה והרצליה .

בשאר קטעי המצוקים נקבע כי יוצבו רק גדרות ושלטים במטרה להזהיר את הציבור ולשמור על שלומו, אך לא יינקטו פעולות פיזיות בשטח .

בחברה להגנת הטבע בירכו על הכנת התוכנית וציינו כי ישנה חשיבות רבה בקידומה אך הביעו חשש כי במידה והתוכנית לא תבוצע במסגרת של בקרה וגיבוי כלכלי, היא עשויה לפגוע ברצועות חוף סמוכות .

" ההגנות על המצוקים כוללות הקמת שוברי גלים, שמצד אחד מגנים על המצוקים הסמוכים לשוברי הגלים, אך מצד שני חושפים מצוקים אחרים, בחופים סמוכים, לסכנות של התמוטטות", ציינו .

" חובת הזהירות נדרשת במיוחד על רקע הכישלונות והנזקים הכבדים שנגרמו בחופים בצפון הרצליה וצפון אשקלון, כתוצאה מהקמת שוברי גלים שהיו חלק מהמרינות שהוקמו שם."